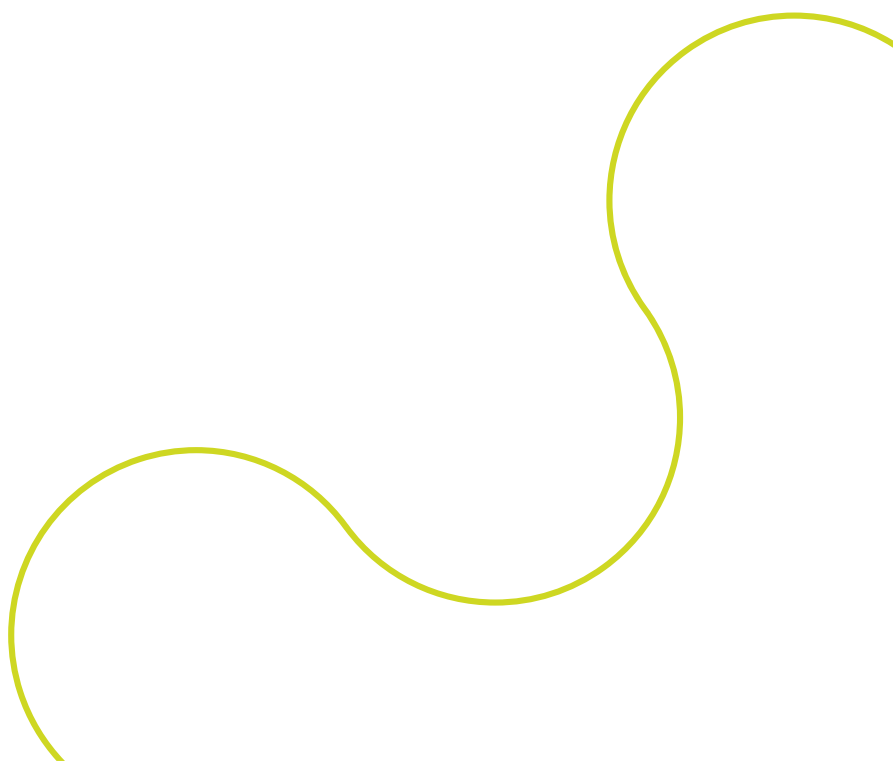

Jaarverslag

BIM Locket 2017

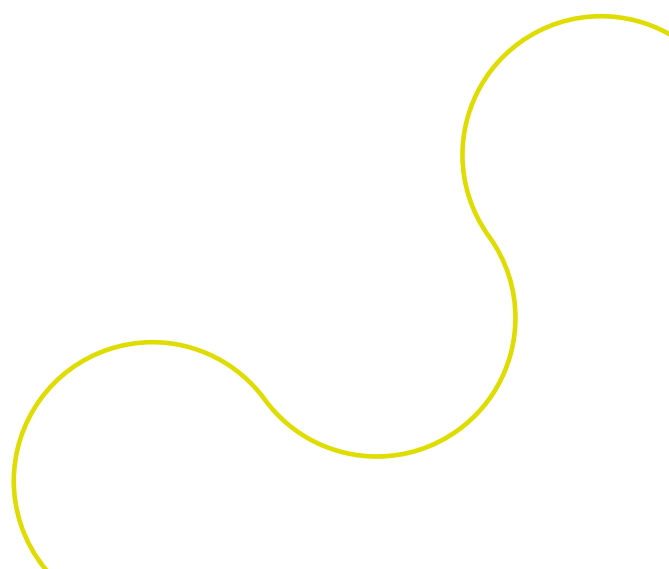
Samen kom je verder

Versiebeheer
Definitief
31 mei 2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Cluster Voorlichting en Adoptie	5
3. Cluster gezamenlijk beheer	9
4. Cluster IT / (inter)nationale aansluiting	11
5. Beheerprogramma	14
CB-NL	14
VISI	14
NLCS	15
NL/SfB	15
GB-CAS	15
COINS	15
6. Projecten	16
7. Financiën	17
8. Bijlage: samenstelling organisatie per 31 december 2017	19

1. Inleiding

Dit is het derde jaarverslag van de Stichting BIM Loket. 2017 stond in het teken van de Bouwagenda en van versterking van het clubhuis. De belangrijkste opbrengst van 2017 was de agendering in de Bouwagenda (in samenwerking met de BIR) en de versterking van de positie van het BIM Loket als neutraal kennisplatform open standaarden.

Naast de standaarden die al bij ons in beheer waren, vallen nu ook de praktijkrichtlijnen BIM Protocol en BIM Basis ILS formeel onder beheer BIM Loket. Mooie initiatieven die vanuit respectievelijk de BIR en de markt naar het BIM Loket zijn toegebracht en waar veel enthousiasme voor is. De versterking van coördinatie en regie vanuit de clusters wierp in 2017 zijn vruchten af, met als mijlpalen:

- De notitie 'digitalisering en informatisering' met visie op de toekomst is ontwikkeld, en succesvol ingebracht in de Bouwagenda in samenwerking met de BIR.
- De Beheerdag werd voor het eerst gehouden, waarbij de volle omvang van het beheernetwerk inzichtelijk werd. Een dag vol energie waarop de bij het beheer betrokken personen in gesprek gingen over actuele ontwikkelingen, bij elkaar in de keuken konden kijken tijdens de demomarkt en leerervaringen uitwisselden. Verder is het beheer meer uniform gemaakt, is er sturing op deliverables vanuit het bureau, zijn kosten omlaag gebracht en vond uitsplitsing plaats tussen beheer en ontwikkeling. De helpdesk wordt goed benut en er was coördinatie van de Nederlandse inbreng op het gebied van BIM in CEN en ISO en buildingSMART International. De standaarden NLCS en COINS zijn in de procedure voor opname op de Pas-toe-leg-uit-lijst.
- De tweede Kennisdag in oktober in Soesterberg, waarin belang en urgentie voor ons thema werd onderstreept door Bernard Wientjes (voorzitter Bouwagenda) met het oog op verduurzaming. Vanuit de zaal klonk een roep om regie en leiderschap, diverse vertegenwoordigers van (BIR) opdrachtgevers, opdrachtnemers en overheid concludeerden dat er voor de sector een grote noodzakelijke opgave ligt om hier vorm aan te geven. De dag was een verdere bestendinging van de positie van het BIM Loket en werd beoordeeld met een acht.
- Massaal toetreding tot de BIM Basis ILS vanuit de markt (per eind 2017 hebben 240 marktpartijen zich aangesloten).
- Eerste ervaringen opgedaan met het ontwikkelen van een 'klantreis' om het denken vanuit gebruik te stimuleren.

De begrote inkomsten konden helaas niet volledig worden waargemaakt vanuit de BIR waardoor in de tweede helft van het jaar inspanningen zijn gestaakt en zaken moesten worden doorgeschoven. Door strakke sturing en monitoring vanuit het bureau slaagde het BIM Loket daar goed in en per

saldo resteert een positief eigen vermogen. Positief was dat het BIM Locket succesvol bleek in het binnenhalen van nieuwe projecten en daarmee extra middelen genereerde en verder draagvlak werd vergroot. Daarmee wist het nieuwe stakeholders aan zich te binden zoals: het Ministerie van EZ en Forum Standaardisatie, Ministerie van I&M, Kadaster, O&O Fonds Bouwnijverheid, naast projecten vanuit bestaande stakeholders. Vanuit het netwerk werd een in-kind inspanning geleverd door ca. 150 personen in het directe netwerk, de financiële omvang hiervan is geïnventariseerd en bedraagt naar schatting 3 M Euro. Het bestuur is eind dit jaar gedechargeerd en Raad van Toezicht opgeheven, een nieuw bestuur deed zijn intrede, grotendeels vanuit de BIR.

Vooruitblik

Voor 2018 zetten we de koers door van versterking coördinatie en regie vanuit de clusters. Onze rollen hierbij zijn: faciliteren, verbinden en regisseren & stimuleren. Kernthema is professionalisering van de beheer organisatie met versterking internationaal. Hierbij willen we vooral vanuit de praktijk bottom-up versterken en beweging op gang brengen.

Wat betreft het beheer van de standaarden is er geen financiële ruimte voor doorontwikkeling. Dit moet geen blijvende situatie zijn, want stilstand is achteruitgang. Komend jaar dient ook duidelijkheid te komen over positionering en strategische koers op basis van een heldere opdracht van de BIR. Wat betreft de bestuurlijke organisatie werken we toe naar een structurele oplossing in 2018.

2. Cluster Voorlichting en Adoptie

De regie- en coördinatie functie vindt plaats in de drie clusters. In het jaarplan 2017 waren voor het cluster Voorlichting en Adoptie de volgende drie werkpakketten voorzien:

- a) Corporate communicatie (van-voor-door);
- b) Centrale voorlichting (etalage);
- c) Adoptie (waarom en dialoog).

Ad a: Corporate communicatie (van-voor-door)

In 2017 verschenen 5 nieuwsbrieven in het Nederlands, en 3 in het Engels. De frequentie is iets lager dan voorzien door beperkte capaciteit die hiervoor vrijgemaakt kan worden en door bezuinigingen. Daarnaast werd regelmatig gecommuniceerd via de website en via twitter en LinkedIn. Er werden diverse (bedrijfs)bezoeken gebracht aan opdrachtgevers, branches, bedrijven, overheden, ministeries, incl. regulier overleg met Min. EZK, VNG, Forum Standaardisatie. Vernieuwing van de website is on hold gezet wegens gebrek aan middelen.

Ad b: Centrale voorlichting (etalage)

We leverden bijdragen aan en/of waren zichtbaar aanwezig bij diverse evenementen, waaronder InfraTech, BIM Praktijkdag, regiobijeenkomst Rotterdam/BouwendNederland, ECP congres, en GeoBIM. De realisatie van een nieuwe website en flyers voor de verschillende standaarden is wegens een gebrek aan middelen doorgeschoven naar 2018.

Ad c: Adoptie (waarom en dialoog)

Op 27 juni en 10 november vonden de eerste zogenoemde Dialoogtafels plaats, georganiseerd in samenwerking met twee trekkers vanuit het netwerk. Hiertoe was vooraf een format bepaald samen met de branches. Na een inspirerende aftrap gingen vertegenwoordigers van B&U en GWW uiteen in twee groepen in een World Café opzet. De resultaten werden na afloop gezamenlijk gedeeld. De dialoogtafel in november werd ondersteund door TBI Kennislab, met een workshop rond 'future backwards'. Dit leverde inspirerende vergezichten op voor het BIM Loket, dat is gebruikt in de voorbereiding van het Jaarplan.

Op 6 oktober 2017 organiseerden wij onze jaarlijkse **BIM Loket Kennisdag** bij Kontakt der Continenten, dat beschikbaar was gesteld door ProRail. In de Bouwagenda wordt het digitaliseringsproces benoemd als een belangrijke factor bij het realiseren van de ambities. Dat de open BIM-standaarden een belangrijke rol vervullen bij de gewenste digitalisering van bouwprocessen is onomstreden. De discussie ging over de stappen die nodig zijn om hier invulling aan te geven. Er klonk een **luide roep om Regie & Leiderschap, en meer 'durven, doen en experimenteren'**. Bim Loket heeft initiatief genomen om met Wientjes en de deelnemers aan de

paneldiscussie is afgesproken om in januari 2018 opnieuw om tafel te zitten om tot concrete afspraken hierover te komen.

Om een beeld te krijgen van de mate van toepassing van open BIM-standaarden (de maturity) voerden we in 2016 een online enquête uit, met behulp van een ambassadeur uit het netwerk. De resultaten van de eerste enquête gaven aan dat er nog geen sprake is van brede toepassing van de meeste standaarden. In oktober 2017 kreeg deze enquête een vervolg. Net als de eerste keer riepen we “modelleurs, coördinatoren, regisseurs of managers” op om anoniem de vragenlijst in te vullen. Als we het onderzoek uit 2016 als nulmeting beschouwen, lijkt zich een lichte toename van toepassing af te tekenen. Een belangrijke kanttekening is dat de beperkte steekproef betrouwbare conclusies over significante verschillen moeilijk maakt. Bij volgende edities zullen we hiervoor een oplossing moeten vinden.

Op donderdag 18 mei 2017 vond in de Jaarbeurs weer de BIM praktijkdag plaats, het jaarlijkse praktijkcongres over BIM-implementatie. Bezoekers konden bij de gezamenlijke stand van de BIR en het BIM Loket terecht met vragen over BIM en open BIM-standaarden. De praktijkcases uit de hele keten en uit alle disciplines: ontwikkelaars, woningcorporaties, architecten, aannemers, adviseurs, installateurs en beheerders werden getoond. De praktijkcases worden afgewisseld met korte presentaties over bijvoorbeeld strategie, technologie en juridische aspecten.

Agendering Digitalisering in de bouw bij de Bouwagenda in samenwerking met het BIR netwerk. Er is hard aan getrokken om, met behulp van input van een werkgroep en een LEF-sessie met BIR en BIM Loket bestuur, te komen tot input voor het thema Digitalisering en Informatisering. Dit is in maart opgeleverd. Deze is goed geland in de Bouwagenda. Na input van diverse stakeholders is er in het najaar een aanvullende notitie opgesteld waarin prioriteiten zijn aangegeven en een financiële onderbouwing is gegeven. De Nederlandse bouw zal samen met de overheid moeten acteren op versnelde digitalisering om onder andere de doelstellingen zoals gesteld in De Bouwagenda te kunnen behalen. Het dossier is terug te vinden onder 'Actueel' op onze website.

Daarnaast heeft met behulp van ambassadeurs een **internetconsultatie** plaatsgevonden in samenwerking met branches en kennisinstellingen voor de Omgevingswet en Wet GDI en gesprekken in het netwerk zoals onder andere het Kadaster, input is ingebracht bij het ministerie. Dit resulteerde in Q2 in een workshop hierover en is een notitie opgeleverd voor een vervolg project.

Klantreis: om meer visueel inzicht te geven is een Infographic voor assetmanagement van een ziekenhuis als hulp voor de assetmanager uitgewerkt.

BIM open standaarden
Voor wie, waarom, waarde

Sandra
48 jaar
Academisch Ziekenhuis Randstad
14 jaar ervaring
2 kinderen

Behoeftes
"Ik wil de regio kunnen houden in een omgeving met veel verschillende stakeholders en leveranciers"

Planvorming
"Ik wil overzichten van behoeften en vragen van bouw"

Waarde
"Ik wil weten welke behoeften heeft het voor de gebruiker?"
"Wat geeft het op per fase?"

Knelpunten
"Onderzoek naar data, best legging, best connectie"

Oplossing
"Hoe zijn de behoeften van de gebruiker?"
"Wat zijn de oplossingen?"

Deze werd erg positief ontvangen er is een grote behoefte aan meer "Klantreizen".

In 2017 werden meerdere **projecten** uitgevoerd.

In het eerste halfjaar vond een workshop voor gemeenten plaats in het kader van een project **Gemeenten en BIM** i.s.m. Gem. Rotterdam. Er was grote interesse, met een mooie opkomst van gemeenten en regionale samenwerkingsverbanden op de Bouwcampus. Er bleek behoefte aan een Roadmap BIM voor gemeenten, aan een manier van kennisdeling van ervaringen bij gemeenten. In dit kader zijn vervolgprojecten opgesteld en ingediend bij de VNG Digitale Agenda (Pilotstarter). Deze waren succesvol en komen in 2018 in uitvoering.

Het project rond **Kennisagenda en Wet- en regelgeving** gaat over verankering van BIM in de wetgeving, de implementatie van BIM bij onder meer bouwbedrijven zal hierdoor versnellen. De eerste verkenningrapportage leverde enkele concrete voorstellen op voor met name B&U.

Uit een eerste verkenning met NWO de afgelopen maanden is gebleken dat Bouwend NL en de Opdrachtgevers voor de Bouw geïnteresseerd zijn om de realisatie van een kennisagenda voor de bouw te ondersteunen. De verkenning leverde een NWO-onderzoeksvorstel (Samenwerkingsprogramma) op met de BIM Kennisagenda 2018-2022 van universiteiten en kennisinstellingen. NWO heeft de intentie om dit te cofinancieren (ca 1,5 M Euro). In 2019 moet dit verder gebracht i.s.m. BIR en OG-Forum netwerk.

Het **Storytelling project** (in afstemming met de BIR) beoogt op een toegankelijke manier te laten zien wat het betekent voor een organisatie om te gaan werken met BIM en open standaarden. Via een film, verdieping hiervan in best-practices en blogs en artikelen zal blijken dat het werken met BIM ook een cultuurverandering vergt die op alle niveaus in een organisatie beslag dient te krijgen. Het projectvoorstel is gehonoreerd door EZ en het Forum Standaardisatie. De daadwerkelijke uitvoering vindt plaats in 2018.

3. Cluster gezamenlijk beheer

In het jaarplan 2017 waren voor dit cluster de volgende vier werkpakketten voorzien:

- a) Beleid en openheid en transparantie (BOMOS);
- b) Organisatie en integratie en uniform beheer;
- c) Betrokkenheid leveranciers en ontwikkelaars;
- d) Helpdesk en opleidingen.

Ad a: Beleid en openheid en transparantie (BOMOS)

In 2017 lag de focus van het cluster Gezamenlijk Beheer op het ontwikkelen van een beheerkader conform het handboek Beheer en Ontwikkelingsmodel voor Open Standaarden (BOMOS) dat leidt tot de volgende waarborgen voor gebruikers:

- Transparant beheerproces
- Voldoende invloed door gebruikers
- Besluiten in collectiviteit

Ad b: Organisatie en integratie en uniform beheer

De governance, het beheerproces van de standaarden en richtlijnen, is in een concept Beheerdocument vastgelegd. Hiermee werken we toe naar een optimalisering van het beheer en borging dat signalen en kansen voor verbetering van de onderlinge samenhang van de standaarden goed worden opgepakt. Aan het beheerdocument ging een inventarisatie vooraf van de bestaande beheersituatie van de standaarden door de verschillende beheerorganisaties. De beheersorganisaties hebben de openstandaarden zelf getoetst volgens de 10 criteria van Krechmer. De resultaten zijn gepubliceerd en geven goed inzicht in de openheid.

De beheerorganisaties van de standaarden COINS en VISI hebben besloten om meer met elkaar samen te werken, omdat hiermee kansen voor verdere integratie van beide standaarden beter kunnen worden opgepakt. In eerste instantie heeft dit geleid tot de organisatie van gezamenlijke gebruikersbijeenkomsten, die al snel worden opgevolgd door gezamenlijke vergaderingen van beide Beheercommissies.

Voor NLCS en COINS is in april een aanvraag gedaan bij het Forum Standaardisatie voor het waarmark open standaard. In september is het concept advies voor het Forum besproken in een expertmeeting. Hieruit zijn nog diverse suggesties naar voren gekomen die hebben geleid tot verbeteringen in het beheerdocument.

Daarnaast vond in samenwerking met bSB en de initiatiefnemers vanuit de project BIM Basis ILS plaats. Er was een succesvolle gebruikersbijeenkomst en de animo om aan te melden via een logo op de website van het BIM Locket nam een grote vlucht! Een zeer positieve ontwikkeling.

Ad c: Betrokkenheid leveranciers en ontwikkelaars

BIM Locket heeft een online databank ontwikkeld voor softwarepakketten die gebruik maken van open BIM-standaarden: www.vergelijkbimsoftware.nl. Voorafgaand aan de bouw zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd met softwareleveranciers en gebruikers. Het resultaat biedt gebruikers van BIM-software inzicht in de beschikbare implementaties van open BIM-standaarden in BIM-software, en de eigenschappen daarvan. Hiermee kan hij of zij beter geïnformeerd kiezen. Voor softwareleveranciers en -ontwikkelaars is [vergelijkbimsoftware](http://www.vergelijkbimsoftware.nl) <http://www.vergelijkbimsoftware.nl> een interessant platform om BIM-gerelateerde software onder de aandacht te brengen. De website is ontwikkeld met projectfinanciering van het Forum Standaardisatie en het ministerie van Economische Zaken.

Ad d: Helpdesk en opleidingen

Na een inventarisatie van mogelijke online oplossingen voor de inrichting van een professionele helpdesk is de keuze gemaakt voor ZOHO. Implementatie vindt in de loop van 2018 plaats. Tot een inventarisatie van het cursusaanbod of het opstellen van een strategie is door beperking in budget niet gekomen.

4. Cluster IT / (inter)nationale aansluiting

In het jaarplan 2017 waren voor dit cluster de volgende vier werkpakketten voorzien:

- a) Ontwikkelen van een toekomstvisie op de toepassing van IT in de bouw en infra i.r.t. standaarden;
- b) (Stimuleren van) inhoudelijke afstemming van open BIM-standaarden;
- c) Verlagen van de drempel voor het gebruik van open BIM-standaarden;
- d) Coördineren van de inbreng namens het BIM Loket in internationale normalisatie.

Ad a: Ontwikkelen van een toekomstvisie

Toekomstbeeld, zoals ingediend in de Bouwagenda i.s.m BIR, is een Nationale Bouw Informatie Infrastructuur (NBII), een gezamenlijke 'onderlegger' voor digitale informatievoorziening en -uitwisseling voor de overheid (denk aan basisregistraties, geo-informatie, Digitaal Stelsel Omgevingswet e.d.), opdrachtgevers en opdrachtnemers. Open standaarden spelen een belangrijke rol in zo'n NBII. Gezien de breedte van het onderwerp, het grote aantal betrokken partijen en de belangen die spelen bij die partijen, constateren we dat het ontwikkelen van een gedragen visie een itererend proces is dat niet binnen één jaar is af te ronden. In 2017 was er (budgettaire) ruimte voor een eerst iteratieslag, die in 2018 een substantieel vervolg krijgt in de uitwerking van een "Digitaliseringsdeal" tussen overheid, (overheids)opdrachtgevers en bouwbedrijfsleven in brede zin. BIM Loket werkt in de voorbereiding van de deal nauw samen met onder meer beleidsambtenaren van de ministeries BZK en EZK, de Bouwagenda en de initiatiefnemers van het Digitaal Stelsel Bouw en Installaties (DSBI) en BIR.

Ad b: Inhoudelijke afstemming open BIM-standaarden

De onderlinge relaties tussen de standaarden die BIM Loket in eigen beheer heeft (CB-NL, COINS, VISI, NLCS) zijn helder in beeld en leiden tot steeds meer synergie. Enkele voorbeelden:

- In het kader van CB-NL zijn/worden herbruikbare OTL-modules ontwikkeld die gebruik maken van CB-NL concepten en aansluiten op het informatiemodel van COINS 2.0;
- Er is een mapping gemaakt van NLCS op CB-NL, waardoor het mogelijk wordt om in COINS-containers relaties te leggen tussen objecten in een semantisch BIM-model en hun 2D geometrische representaties in NLCS-tekeningen;
- De beheerorganisaties van VISI en COINS zijn verder geïntegreerd; met de ontwikkeling van VISI 2.0 is in de toekomst ook inhoudelijk en IT-technisch een betere afstemming mogelijk.

Daardoor ontstaat voor gebruikers meerwaarde door gecombineerde toepassing van de standaarden in projecten.

In mei 2017 heeft de Werkgroep SE-BIM (gezamenlijke werkgroep van BIR en 4P Stuurgroep SE) de concept 'Uitwisselingsstandaard Systems Engineering' opgeleverd. BIM Locket heeft binnen het cluster IT een testprogramma voor deze uitwisselingsstandaard opgezet (in combinatie met COINS 2.0), dat door gebrek aan budget nog niet tot uitvoering is gekomen. Punt van zorg vormen hierbij nog de verschillen in semantiek in de informatiemodellen van COINS 2.0 en de Uitwisselingsstandaard SE.

In samenwerking met vertegenwoordigers van de installatiewereld en de NEN-commissie voor bouwkosten is een voorstel voor aanpassing van de NL/SfB classificatie gepubliceerd voor commentaar. Dit betreft met name een aanpassing en uitbreiding van de hoofdstukken voor technische installaties.

Ad c: Verlagen van de drempel voor het gebruik van open BIM-standaarden

Het betreft hier onder meer de publicatie van richtlijnen en handreikingen voor de toepassing van open standaarden in de praktijk. Beste voorbeeld is de zeer succesvolle BIM Basis ILS, die nationaal én internationaal veel weerklank vindt. Diverse organisaties hebben zich gemeld met ideeën voor uitbreiding, zodanig dat het noodzakelijk bleek om voor de Basis ILS een volwaardige beheerorganisatie op te zetten binnen BIM Locket. Naar analogie en in het verlengde van de Basis ILS is in 2017 een eerste versie van de "Uniforme Sparings Opgave" (USO) gepubliceerd op de website. Verder kan in het kader van dit werkpakket de publicatie van het "Nationaal Model BIM Protocol" (versie 0.9) worden genoemd.

Ad d: Coördineren inbreng in internationale normalisatie

In 2016 is in het kader van dit cluster het "Overleg Coördinatie Internationale Aansluiting" ingesteld, waarin de Nederlandse vertegenwoordigers in CEN- en ISO-commissies op het gebied van BIM hun inbreng onderling afstemmen. Dit overleg functioneert naar behoren. In 2017 is het overleg uitgebreid met vertegenwoordigers van buildingSMART Benelux.

Voor de **ILS B&U Opdrachtgevers** is in samenwerking met de markt een start gemaakt op weg naar een nationale BIM Specificatie, vervolg is voorzien in 2018 en verder, RVB is nauw betrokken.

Verder werkten we mee aan het project **Digitale Archivering** voor de gemeente Amsterdam. Dit project had tot doel het verstrekken van handvatten en leveringsspecificaties voor digitale archivering van BIM-data, op basis van het principe dat een gegeven eenmalig ingevoerd en meervoudig gebruikt kan worden. De data moet duurzaam en op terugvindbare wijze worden

opgeslagen. Daarbij hoort ook de organisatie van duurzame opslag van data, gegenereerd met open standaarden zoals VISI bij formele communicatie over contractbeheersing en BIM.

Citydeal, door I&M/Kadaster, betrof een project rondom de gemeente Eindhoven in het kader van haar 'Smart Society Strategy'. Er zijn circa 4500 woningen gedigitaliseerd, waarbij gebruik is gemaakt van WoonConnect, een tool dat gebouwen en woningen volledig 3-dimensionaal in kaart brengt door middel van "intelligente digitale bouwstenen". De ervaringen zijn dusdanig positief, dat Eindhoven en de andere Brabantse steden met medewerking van het Rijk inmiddels concrete afspraken hebben gemaakt over de verdere uitrol, waarbij ook andere steden zich kunnen aansluiten. Het BIM Locket was hierbij betrokken om het gebruik van open standaarden te waarborgen ter voorkoming van een vendor lock in.

5. Beheerprogramma

CB-NL

Bij CB-NL hebben we verder invulling gegeven aan de strategie van Push naar pull, voor vraaggestuurde doorontwikkeling. Er zijn PoC's ontwikkeld waarmee CB-NL verder beproefd is in de praktijk (bijdrage aan PoC Bouwend NL en project PoC OTL Beheer Openbare Ruimte). In een gebruikersbijeenkomst in juni haalden we de contacten met de gebruikers verder aan. Er is gewerkt aan doorontwikkeling naar een meer gebruiksvriendelijker CB-NL 2.0 binnen de financiële mogelijkheden (deze zal in 2018 gelanceerd worden). Er is een verkenning geweest naar internationale verbinding CB-NL en bsDD vanuit het B&U project en hiertoe is ook een workshop georganiseerd, dit vergt nog een vervolg (gepland in 2018 met bSB). Diverse helpdeskvragen zijn beantwoord en de CB-NL en de viewer waren on-line beschikbaar. De beheerorganisatie functioneerde goed; de betrokkenheid van de branches gaf positieve energie en gaf invulling aan de ambassadeursfunctie. Er zijn diverse gesprekken met (potentiële) gebruikers geweest. Werving van een nieuwe voorzitter Beheercommissie loopt.

Een van de discussietafels tijdens CB-NL gebruikersdag juni 2017

VISI

In 2017 zijn 6 werksessies gehouden en 3 TC-vergaderingen. De Leidraad 1.6 is nog niet volledig bijgewerkt. Er zijn in 2017 twee gebruikersbijeenkomsten georganiseerd, en wel voor VISI + COINS gebruikers gezamenlijk. Discussietafels over gebruikerswensen slaan goed aan.

NLCS

Publicatie van de nieuwe release 4.2 is in 2017 gereed gekomen. Uitbreiding van de NLCS met stedelijk spoor (lagen voor objecten op tekeningen in engineeringprojecten voor tram en metro) is (nog) in voorbereidende fase. Naar verwachting kan de uitbreiding in 2018 plaatsvinden. De evaluatie NLCS Planvorming is vanwege tijdgebrek nog niet gestart. Besloten is om deze activiteit over te hevelen naar de nieuwe projectleider NLCS: Corné Helmons, start project in voorjaar 2018. Praktijkproef koppeling NLCS – GWSW heeft ook enige vertraging opgelopen. Beschrijving geborgd beheerproces vrijwel gereed; NLCS zit in de procedure voor opname op de lijst "Pas toe of leg uit".

NL/SfB

De relatie met De Nieuwe Lijst is nader onderzocht. In januari 2018 wordt een voorstel gepubliceerd vanuit NEN 2699 voor aanvulling/aanpassing van de NL/SfB classificatie. Opzet en operationalisatie van het beheerproces wordt in 2018 nader door STABU uitgewerkt en personeel ingevuld.

GB-CAS

Geen activiteiten noodzakelijk voor deze standaard. Geen problemen.

COINS

Het is nog niet gekomen tot een formele beheerorganisatie, beheer wordt ad-hoc ingevuld. Het beheerplan moet uiterlijk eind januari 2018 zijn uitgewerkt en gepubliceerd i.v.m. de openbare consultatie door Forum Standaardisatie t.b.v. opname van COINS op de lijst 'Pas toe of leg uit'. COINS 2.0 is aangemeld voor de lijst "Pas toe of leg uit".

Software en COINS wiki zijn up to date gebracht. Het validatietool is gereed. Gesprekken over overdracht aan BIM Loket lopen. Beheer van de validatietool wordt geïntegreerd in overall beheerproces van COINS. Voor het testen van het COINS 2.0 Referentiekader SE in de praktijk is in 2017 geen budget gevonden.

6. Projecten

In 2017 werden de volgende projecten afgerond: ILS B&U (Opdrachtgevers), BIM basis ILS COINS 2.0 Validatie service (i.o. met RWS), Leveranciersmanifest, BIR programmaplan 2017, Gemeenten en BIM Borgen NL inbreng internationale standaardisatie (ISO en NEN), Citydeal en BIM Regelgeving en Kennisagenda. Zie ook de toelichting in de beschrijving van de clusters.

De projecten Digitale archivering PHT, POC Beheer Openbare ruimte OTL-IMBOR en Storytelling zijn in uitvoering.

7. Financiën

Het BIM Loket heeft in 2017 haar 2e volledige boekjaar doorlopen.
Zie onderstaande balans en resultatenrekening 2017.

Balans per 31 december 2017

	31 december 2017		31 december 2016	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
<i>Materiële vaste activa</i>				
Inventaris	<u>4.188</u>	4.188	<u>5.687</u>	5.687
Vlottende activa				
<i>Vorderingen</i>				
Handelsdebiteuren	100.273		115.471	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	79.429		14.110	
Overige vorderingen	<u>9.378</u>		<u>-</u>	
		189.080		129.581
<i>Liquide middelen</i>		95.868		208.627
Totaal activazijde		<u><u>289.136</u></u>		<u><u>343.895</u></u>
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Bestemmingsreserve NLCS	7.457		-	
Overige reserves	<u>8.607</u>		<u>41.807</u>	
		16.064		41.807
Kortlopende schulden				
Handelscrediteuren	66.618		132.332	
Vooruitontvangen bijdragen	73.500		37.500	
Overige schulden	<u>132.954</u>		<u>132.256</u>	
		273.072		302.088
Totaal passivazijde		<u><u>289.136</u></u>		<u><u>343.895</u></u>

Winst- en verliesrekening over 2017

	2017		2016	
	€	€	€	€
Netto-omzet		1.054.442		937.296
Inkoopwaarde van de omzet		<u>493.632</u>		<u>479.397</u>
Bruto bedrijfsresultaat		560.810		457.899
Bureaupersoneel	519.880		390.411	
Overige personeelskosten	10.481		10.790	
Afschrijvingen materiële vaste activa	3.516		2.843	
Huisvestingskosten	19.687		18.737	
Verkoopkosten	2.515		8.043	
Kantoorkosten	17.150		20.801	
Algemene kosten	<u>13.173</u>		<u>18.508</u>	
Som der bedrijfskosten		586.402		470.133
Bedrijfsresultaat		-25.592		-12.234
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	22		-	
Rentelasten en soortgelijke kosten	<u>-172</u>		<u>-48</u>	
Som der financiële baten en lasten		-150		-48
Resultaat		<u>-25.742</u>		<u>-12.282</u>
Bstemming van het exploitatieresultaat				
Mutatie bestemmingsreserve NLCS		7.457		-
Mutatie bestemmingsreserve CB-NL		-		-46.732
Toevoeging algemene reserve		<u>-33.199</u>		<u>34.450</u>

8. Bijlage: samenstelling organisatie per 31 december 2017

Bestuur BIM Locket:

Cees Brandsen (opdrachtgevers GWW), voorzitter
Jan Al (namens UNETO-VNI)
Gert Kroon (NLingenieurs)
Joseph Kuling (Bouwend Nederland)
Richard Leurs (opdrachtgevers B&U)

Partners:

building SMART Benelux (Menno de Jonge)
CROW (Iman Koster)
Geonovum (Rob van de Velde)
Ketenstandaard Bouw en Installatie (Rien Wabeke)
STABU (Marc Verhage)

Stuurcommissie:

Ronald Zandbergen (vz VISI)
Niels Reyngoud (vz COINS)
Leo Nieuwenhuizen (vz NLCS)
Alex Worp (B&U)
Jacqueline Meerkerk (voorzitter)
Jan-Pieter Eelants (programmamanager Gezamenlijk Beheer, CROW)
Dik Spekkink (programmamanager Internationale Aansluiting, Spekkink C&R)

In-kind beheerorganisatie:

Ons belangrijkste kapitaal zijn de mensen die in de verschillende commissies zitting hebben en die in kind bijdragen leveren aan onze gezamenlijke doelstelling. Er zijn ruim 150 mensen actief in dit netwerk, vanuit de diverse kennisinstellingen en leveranciers.

Bureau:

Jacqueline Meerkerk – directeur, tevens programmamanager Voorlichting en Adoptie (JM Management B.V.)
Jan-Pieter Eelants - programmamanager Gezamenlijk Beheer (CROW)

Dik Spekkink - programmamanager Internationale Aansluiting (Spekkink C&R)

Alex Worp - programmamanager Internationale Aansluiting (Schiphol)

Gerald Tory - hoofd bedrijfsbureau (Tory Bedrijfsadvisering)

Marco Verschoor – communicatieadviseur (Marco Verschoor CommunicatieAdvies)

Yvonne van Zanten – secretariaat (SBRCURnet)

Anne-Marie Proper – secretariaat (Coelhorst Management Support)